

La bellesa del que ja existeix

Renovar i reinventar com a clau per a un habitatge assequible i eficient

Emily Bankert i Hélène Sibileau,
Buildings Performance Institute Europe

Informe de política pública
Novembre de 2025

Amb contribucions expertes de: Anna Bajomi (FEANTSA); Lars Breckenfelder (Solar Power Europe); Benedetta Buccolini (ICLEI Governs Locals per la Sostenibilitat); Etienne Charbit (réseau Cler); Marine Cornelis (Next Energy Consumer); Roxana Dela Fiamor (E3G); Esteban Gas (Solar Heat Europe); Florent Marcellesi (antic eurodiputat d'els Verds); Sophia Pena Pereira (BEUC); Simona Suardi (Els Verds/Aliança Lliure Europea); Tom Vasseur (Cool Heating Coalition)

Introducció

Els ciutadans europeus passen molt de temps en interiors. Els edificis són els espais on creem records, desenvolupem la nostra carrera professional i trobem refugi. Això fa que els edificis siguin una mena de fonament per al benestar individual i la prosperitat social. No obstant, per a moltes persones a la Unió Europea, la crisi energètica del 2022 i la crisi d'habitatge continuada han convertit allò que hauria de donar-nos dignitat i qualitat de vida en una font de pressió econòmica i malestar psicològic.

Els edificis i l'habitatge són els llocs on la majoria d'europeus viuen en primera persona la transició energètica. La llar és el lloc on moltes persones afronten més directament la pujada del cost de l'energia quan reben les seves factures. Aproximadament el 40% de l'energia consumida a la UE i el 50% del consum de gas fòssil de la UE estan relacionats amb els edificis. Tot i que la UE s'ha centrat —amb raó— en reduir la demanda i millorar l'eficiència energètica, també s'ha fixat com a objectiu que l'any 2030 el 49% de l'energia utilitzada pels edificis provingui d'energies renovables.

Aproximadament el 80% dels edificis actuals encara existiran l'any 2050. No només tres quartes parts d'aquests edificis són energèticament ineficients ([Zahgheri et al., 2020](#)), sinó que una mitjana del 16% de la població de la UE viu en habitatges que probablement són inadequats per habitar-hi ([Eurostat, 2025a](#)). A més, el clima cada vegada més extrem evidencia que la majoria d'edificis no van ser dissenyats ni construïts per adaptar-se a l'agreujament de la crisi climàtica. Aquesta vulnerabilitat física i ineficiència fan més difícil assumir les càrregues econòmiques, i debiliten la capacitat dels edificis per garantir una vida sana i confortable i per sostenir una economia pròspera, ara i en el futur.

Els *edificis resilient*s són aquells **assequibles a llarg termini per a les persones i per a la societat**. Són edificis de qualitat; construïts, renovats o readaptats per oferir als ciutadans de la UE habitatges saludables, adaptats al clima, impulsats plenament amb energies renovables i eficients energèticament.

Aquests edificis fan que les societats siguin menys dependents de l'energia importada, i estiguin menys exposades a la volatilitat dels preus de l'energia i millor protegides davant dels elevats costos d'atenció sanitària i dels danys causats per catàstrofes climàtiques.

Aquest informe de política pública es centra en el potencial del que ja existeix per oferir edificis resilients i millorar la participació ciutadana en la transició energètica a Europa. Mostra de quina manera renovar i readaptar edificis existents, posant els ciutadans al centre, pot ser el focus del futur Pla europeu d'habitatge assequible (European Affordable Housing Plan) i el Paquet d'energia per als ciutadans (Citizens Energy Package).

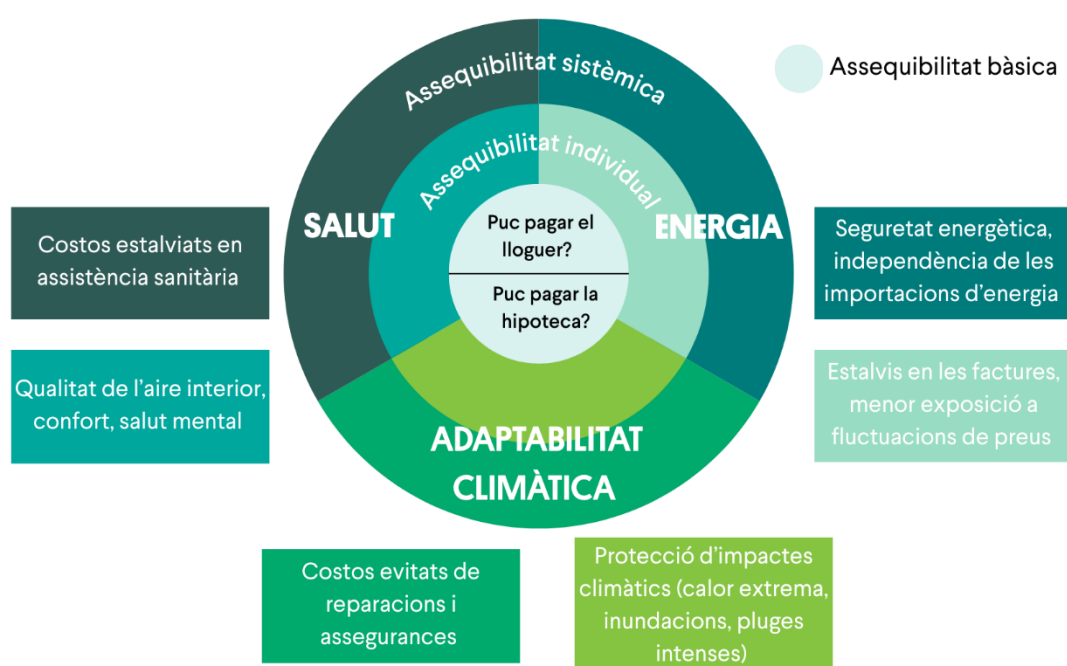
Situació actual: Els edificis en una crisi energètica, climàtica i d'habitatge. Arguments a favor de la rehabilitació i la readaptació

Un habitatge assequible i de qualitat va més enllà del cost de llogar o comprar una llar. Té a veure amb el cost de viure-hi en un món cada cop més marcat per les crisis. Un habitatge realment assequible i resilient també protegeix les llars de la pobresa energètica, estabilitza les factures de l'energia, millora el confort interior i protegeix les persones que hi viuen de fenòmens meteorològics cada cop més extrems. Renovar els molts habitatges ineficients de la UE per convertir-los en espais saludables, adaptats al clima i amb una alta eficiència energètica és un dels instruments més potents per estalviar diners a llarg termini, tant per als ciutadans com per a la societat. També és una via perquè la ciutadania participi directament en la transició energètica i se'n beneficiï de manera directa. Això pot comportar:

- **Millorar l'ús de l'energia.** La calefacció dels espais representa un 64% del consum d'energia de les llars als edificis ([Lapillonne i Raji, 2024](#)). De l'energia utilitzada per a calefacció i refrigeració, més del 70% encara prové de combustibles fòssils ([Eurostat, 2025b](#)). Renovar un edifici redueix l'ús de gas destinat a la calefacció en un 44% i la demanda final d'energia total en un 45% ([Buildings Performance Institute Europe, 2022a](#)). Les millores en eficiència energètica entre el 2000 i el 2023 ja han comportat estalvis significatius; sense aquestes millores, el consum final l'any 2023 hauria estat un 29% més alt i la llar mitjana de la UE hauria gastat 540 € addicionals en energia ([Lapillonne i Raji, 2025](#)). Eliminar progressivament la calefacció amb combustibles fòssils podria ajudar Europa a reduir les despeses en importacions de gas en 15.000 milions d'euros l'any 2030 i 43.000 milions l'any 2050 ([European Climate Foundation, 2022](#)).
- **Millorar la salut.** Els edificis resilients poden evitar costos associats a una mala salut mental i física causada per habitatges de mala qualitat, i també resisteixen millor els fenòmens meteorològics extrems. Una de cada quatre persones europees viu en edificis amb una qualitat de l'aire interior per sota dels estàndards nacionals ([Dorizaz et al., 2024](#)). La calefacció procedent de combustibles sòlids és un dels principals factors que contribueixen a la contaminació de l'aire. Alguns estudis apunten que el cost de les reparacions generals de tot el parc d'habitatges ineficients de la UE es podria recuperar en dos anys, i que l'estalvi en beneficis socials comparables, com ara menys dies de baixa o menys ingressos hospitalaris, ascendiria a 194.000 milions d'euros ([Ahrendt et al., 2016](#)).

- **Millorar la protecció davant dels impactes climàtics.** Europa s'escalfa al doble de velocitat que la mitjana mundial. Entre el 86% i el 91% de les víctimes mortals causades per esdeveniments climàtics extrems es deuen a onades de calor ([Agència Europea del Medi Ambient, 2022](#)). Tenint en compte que els europeus passen entre el 80% i el 90% del temps en espais interiors, un edifici resilient pot reduir de manera significativa l'estrès tèrmic. Tanmateix, la major part d'edificis de la UE es van construir abans que s'introduïssin normes tèrmiques i no estan preparats per suportar la pujada de temperatures actual. Les renovacions energètiques pensades per al confort tèrmic permeten que les llars es mantinguin segures durant les onades de calor i redueixen la necessitat d'aire condicionat. Aquests estalvis també tenen importància a escala macroeconòmica; les pèrdues econòmiques de la UE van ascendir a 208.000 milions d'euros entre el 2021 i el 2024 ([Agència Europea del Medi Ambient, 2025](#)), xifra que és més de 26 vegades superior al pressupost de 8.000 milions d'euros del Fons Europeu de Defensa per al període 2021-2027.

Figura 1: Beneficis dels edificis resilients per fer l'habitatge assequible a llarg termini

Les taxes de renovació són massa baixes

Malgrat els avantatges evidents dels edificis resilients per a l'assequibilitat econòmica tant a curt com a llarg termini, a escala individual i sistèmica, és alarmant que les taxes anuals de renovació a la UE siguin tan baixes, de l'1% ([Buildings Performance Institute Europe, 2022b](#)). Les emissions derivades de l'ús energètic dels edificis només han caigut un 15% entre 2015 i 2022, tan sols la meitat del necessari per assolir l'objectiu de la UE per al 2030 ([Buildings Performance Institute Europe, 2024](#)). Les inversions en renovació d'edificis només han arribat al 61% de l'objectiu per al període 2015-2022. Els fons públics disponibles, que són limitats, no es destinen a les renovacions més necessàries.

La Directiva d'eficiència energètica dels edificis (EPBD) ofereix una via clara per millorar les taxes de renovació

Els responsables polítics europeus han identificat aquest dèficit i han establert una regulació ambiciosa per abordar-lo. La legislació més important de la UE per a l'accés a la renovació d'edificis i als sistemes de calefacció i refrigeració renovables (H&C) és l'EPBD de 2024 (Directiva (UE) 2024/1275), que proporciona un marc sòlid per accelerar la renovació dels edificis. El 54% del parc d'habitatges buits a Europa es va construir entre 1961 i 2000, i per complir els estàndards legals de l'EPBD de 2024, molts d'aquests edificis necessiten renovacions energètiques (FEANTSA, 2025). L'EPBD també exigeix als estats membres que estableixin estàndards que garanteixin un clima interior saludable (article 13.4) i que tinguin en compte els efectes indirectes sobre el medi ambient i la salut. Aquestes externalitats s'haurien d'avaluar mitjançant el mètode de l'optimitat de costos i amb informació sobre els beneficis més amplis per a la salut i el confort en els Plans nacionals de renovació d'edificis (article 3). Caldria donar prioritat a les llars vulnerables, així com a la renovació dels edificis amb pitjor rendiment energètic.

Més enllà dels requisits legals, i davant dels elevats costos inicials de les renovacions, cal proporcionar suport per garantir que portar a terme una renovació sigui accessible per a tothom, en particular per a les persones amb rendes més baixes. Aquest suport inclou préstecs de baix o zero interès, en funció dels ingressos,¹ mecanismes d'accés a les prestacions socials, així com sistemes de pagament a través de la factura energètica. La Taula 1 mostra exemples de mecanismes existents a escala nacional i local.

Taula 1: Mecanismes de suport a la renovació

Escala	Mecanisme	Detalls
Nacional - Irlanda	Suport financer esglaonat per a persones en situació de pobresa energètica	'Better Energy Warmer Homes Scheme Ireland' ² : ["Programa Millor Energia, Llars més Càlides, Irlanda"]: Subvencions en funció dels ingressos, dels objectius energètics o la classe energètica de l'immoble. Garanteix que les persones més vulnerables rebin un finançament més alt o total. Ofereix millores energètiques gratuïtes per a propietaris amb rendes baixes que reben altres prestacions socials específiques. Cofinançat pel Govern irlandès i el Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). Des del 2022, prioritza habitatges d'eficiència energètica baixa. També ofereix assessorament energètic gratuït.
Local - Vilnius, Lituània	Suport de finestreta única als ciutadans per facilitar l'accés al finançament.	La finestreta única <i>Amiestas</i> ³ és una institució pública sense ànim de lucre de Vilnius que dona suport a la rehabilitació energèticament eficient. Acompanya els residents i els contractistes en totes les etapes del procés i s'encarrega de les sol·licituds de finançament. Els residents amb rendes baixes reben suport financer addicional. Si el propietari d'un habitatge compleix determinats criteris i rep ajuts per als costos de calefacció, l'Estat assumeix l'import de la renovació o del préstec durant tot el període (excepte si la situació econòmica del propietari canvia).

¹ Subvencions segons els ingressos que cobreixen totalment els costos inicials per als grups amb menys recursos, i subvencions esglaonades combinades amb préstecs sense interessos per als grups de rendes baixes.

² Per a més informació, vegeu <https://www.citizensinformation.ie/en/housing/housing-grants-and-schemes/grants-for-home-renovations-and-improvements/warmer-homes-scheme/>

³ Per a més informació, vegeu <https://amiestas.lt/> (web en lituà).

Què queda encara per fer? Proporcionar habitatge de qualitat i garantir l'accessibilitat econòmica a llarg termini

En els darrers anys, la UE ha incentivat la renovació i readaptació d'edificis per fer-los resilents, especialment a través de l'EPBD, però també establint programes de suport. Diferents estats membres, regions i entitats locals han desenvolupat polítiques efectives. Tanmateix, cal fer més per complir els compromisos de transició energètica i aprofitar completament el potencial de renovació i readaptació. En aquest capítol, analitzem els obstacles que frenen la readaptació i renovació d'edificis per a una transició energètica inclusiva i participativa.

Una mirada resilient sobre l'habitatge, centrada en l'accessibilitat econòmica a llarg termini

La conversa sobre les crisis energètica, climàtica i d'habitatge sovint ignora una visió més àmplia de l'habitatge assequible. Totes aquestes crisis intenses requereixen una acció ràpida, però els responsables polítics han d'evitar solucions precipitades, com ara les construccions de baixa qualitat, que no tenen en compte que aquestes crisis estan interconnectades i que poden fer augmentar els costos a llarg termini. Adoptar un enfocament basat en edificis resilents valora més “construir per durar” i millorar l'habitatge existent, i això fa que es redueixin els costos a llarg termini tant per als individus com per als governs. Tot plegat replanteja les polítiques de renovació com a inversions en benestar social, que inclouen la seguretat energètica, la protecció climàtica i la salut, reflectint els beneficis amplis de renovar habitatges.

Una indústria de la construcció preparada per renovar i reconvertir

La indústria de la construcció podria ser un pilar clau de la competitivitat europea si se li donés suport per centrar-se més en els edificis ja existents. Molts edificis buits esperen ser reutilitzats com a habitatge assequible i renovats per complir els estàndards legals d'eficiència energètica. En la indústria de la construcció, el 88% dels contractistes reporten dificultats a l'hora de trobar treballadors qualificats per dur a terme aquestes rehabilitacions ([Autoritat Laboral Europea, 2025](#)). La manca de competències es deu tant a l'envelliment de la mà d'obra com a una formació insuficient en competències especialitzades. Altres reptes són la mala integració dels sistemes moderns a l'estructura existent i la lenta adopció de millores energèticament eficients i d'altres tecnologies que redueixen el cost de l'habitatge. Les regulacions de contractació pública, que encara privilegien el preu més baix per sobre de la qualitat i la innovació (com les renovacions prefabricades), suposen un obstacle important.

Les normes de salut i seguretat sobre materials en edificis existents (com l'amiant) hi afegeixen encara més complexitat. La indústria de la construcció continua sent una de les més susceptibles al frau i l'abús a causa de les seves àmplies xarxes de subcontractació, de la feina no declarada i de l'abús de contractes laborals temporals ([Confederació Europea de Sindicats, 2025](#)). En conjunt, aquests factors desanimen les empreses de construcció que operen amb marges reduïts i dificulten que les autoritats públiques puguin establir prioritats.

1. Permetre als ciutadans ser part de la transició energètica a casa seva

A la UE, el potencial de convertir els edificis existents i les persones que hi viuen en actors de la transició energètica i de reduir costos continua en gran part desaprofitat. Falta una visió clara sobre com integrar l'enfocament dels edificis resilients en les polítiques d'habitatge assequible, transició energètica i construcció.

Els ciutadans necessiten assessorament i suport independent per prendre el control dels seus habitatges: comprendre el seu consum energètic, accedir a l'autoconsum d'energies renovables i participar en comunitats d'energia renovable. Això els ajudarà a reduir les seves factures energètiques i, alhora, a accelerar la transició energètica, avançar en els objectius nacionals de clima i energia, i contribuir a la seguretat energètica mitjançant una demanda més flexible i una menor dependència dels combustibles fòssils.

2. Finançament suficient i estable per incentivar i permetre que els ciutadans renovin els seus habitatges

La inversió en la renovació d'edificis continua sent insuficient i només ha assolit el 61% de les necessitats estimades per complir els objectius climàtics entre 2015 i 2022. Aquesta falta d'inversió persistent pot fer que les renovacions futures siguin més complexes i costoses. Segons l'informe *State of Housing in Europe* de 2023, la lentitud dels processos administratius i un finançament públic inestable i imprevisible són les causes principals dels retards en el desemborsament dels fons, fet que contribueix a aquestes baixes taxes de renovació ([Housing Europe, 2023](#)).

A la UE falta un mecanisme clar i pràctic que protegeixi millor els llogaters i llars vulnerables, i que garanteixi que siguin destinataris dels incentius financers. Bons exemples inclouen les finestretes úniques, la limitació als augments desproporcionats dels lloguers després de fer renovacions, així com el suport al lloguer. Les iniciatives de finançament públic i privat haurien de tenir en compte les necessitats específiques de les llars vulnerables, com en els exemples d'Irlanda i Lituània a la Taula 1 (vegeu més amunt). L'EPBD (Directiva d'eficiència energètica dels edificis) ja reconeix la importància de la justícia social i l'assequibilitat de les renovacions. Els primers esborranys dels Plans nacionals de renovació d'edificis, previstos per desembre de 2025, haurien d'aclarir com els fluxos de finançament es connecten amb altres fluxos sobre adaptabilitat climàtica i salut humana. Ara és crucial que els estats membres implementin totalment l'EPBD, amb el suport de plans integrals i ambiciosos.

Què pot fer la UE?

Aprofitant el progrés legislatiu assolit amb la Comissió Europea anterior, la UE pot ser determinant per avançar en la renovació i readaptació, jugant un paper facilitador perquè els estats membres avancin cap a edificis resilients.

Fer de la renovació resilient una eina clau per a la transició energètica en el Pla d'habitatge assequible i el Paquet d'energia per als ciutadans

El futur Pla d'habitatge assequible ha d'entendre l'accessibilitat més enllà dels costos immediats del lloguer o de la hipoteca. L'assequibilitat real ha de cobrir tant el present com el futur i ha de mostrar com l'habitatge modela el benestar individual i la resiliència social.

La definició d'assequibilitat econòmica hauria d'incloure:

- Resiliència energètica: Els habitatges han de ser eficients energèticament i assequibles de mantenir, i han de protegir les llars dels preus volàtils reduint la dependència dels combustibles fòssils i afavorint un sistema energètic renovable i flexible.

- Resiliència sanitària: L'habitatge assequible ha de garantir espais interiors saludables disminuint els riscos derivats de la humitat, el fred i la mala qualitat de l'aire, i reduint també els costos socials prevenint malalties i afavorint el benestar físic i mental.
- Resiliència climàtica: L'habitatge ha de resistir la calor extrema, el fred i altres impactes climàtics reduint la dependència de sistemes de refrigeració costosos i les pèrdues econòmiques derivades dels danys climàtics.

Desenvolupar una estratègia per cobrir la manca de competències en renovació i readaptació en el sector de la construcció reduint els costos de renovació

En el sector de la construcció falten professionals qualificats per renovar i readaptar edificis buits d'acord amb els estàndards d'eficiència energètica. L'EU Pact for Skills ["El Pacte de la UE per les competències"] promou competències verdes i digitals. El Construction Large-Scale Partnership (LSP) vol requalificar el 30% de la força laboral anualment fins al 2030. Amb la iniciativa BUILD UP Skills, quinze països estan elaborant plans de competències per assolir els objectius climàtics i energètics dels edificis. Tot i això, el sector necessita una estratègia política específica, clara i coordinada, basada en el projecte Construction Blueprint 2 d'Erasmus+. La futura Estratègia europea per a la construcció d'habitatge hauria d'afrontar els problemes de mà d'obra, però també centrar-se en les competències concretes que es necessiten per renovar i adaptar edificis. Cal impulsar formacions ràpides per ampliar el nombre de professionals, posant el focus en els procediments que redueixen més el consum energètic dels edificis, com l'aïllament, els sistemes eficients de calefacció, ventilació i aire condicionat (HVAC), i les finestres (Agència Internacional de l'Energia, 2024). Donar prioritat a la participació de col·lectius vulnerables en aquests programes de formació ajudaria a reduir la bretxa de competències i aportaria uns beneficis socials més amplis.⁴ S'hauria de prioritzar el finançament públic per a la renovació exhaustiva de l'habitatge social, mitjançant projectes centralitzats, per formar mà d'obra qualificada i accelerar la transferència de coneixements al sector privat.

Els costos es poden reduir incrementant les renovacions industrialitzades a través de la prefabricació, que podria accelerar les obres fins a un 50%. Aquest sistema millora el control de qualitat, redueix els residus fins a la meitat i genera estalvis importants. A més, la prefabricació millora la seguretat i redueix l'impacte ambiental ([University of the Built Environment, 2025](#)). També pot millorar les condicions de treball, ja que gran part de l'activitat es faria en espais interiors.

Garantir un accés just i equitatiu a la renovació per a tothom

L'EPBD vol impulsar més renovacions, centrant-se en els edificis amb pitjor rendiment energètic, en la pobresa energètica i en les llars vulnerables. El Pla d'habitatge assequible hauria de complementar els requisits legals de l'EPBD vinculant clarament l'habitatge assequible amb els objectius generals de l'EU Energy Union ["Unió Energètica de la UE"]: la seguretat energètica, l'eficiència i la descarbonització. També hauria d'alinear-se estretament amb l'EPBD per fer de la renovació assequible una prioritat política i garantir que els seus beneficis arribin a les persones amb menys ingressos.

A més, és clau que la Comissió Europea utilitzi el futur Paquet d'energia per als ciutadans per vincular directament la lluita contra la pobresa energètica amb un accés just a la renovació. Les prioritats haurien d'incloure: abordar el conflicte d'incentius desalineats quan les llars amb pobresa energètica viuen de lloguer, reforçar les finestretes úniques amb suport tècnic i administratiu, i garantir que les subvencions i ajuts arribin als grups amb menys ingressos. Això implicaria cobrar íntegrament els costos per avançat i eliminar aquells criteris d'elegibilitat que impedeixen que les llars vulnerables puguin accedir a aquestes subvencions (per exemple, requisits relacionats amb els deutes, l'ocupació formal o la cobertura, encara que sigui parcial, dels costos de renovació). Una altra prioritat també hauria de ser augmentar el finançament

⁴ El projecte IGLOO França va ajudar persones sense llar i en exclusió residencial severa durant més d'una dècada, combinant l'accés a l'habitatge amb oportunitats laborals en construcció i renovació.

per a les associacions de propietaris, que en molts estats membres són clau per impulsar les renovacions ([Bankert i Milanovska, 2025](#)). Un altre instrument és el Préstec europeu per a la renovació, actualment en fase pilot, que ofereix préstecs a llarg termini i a baix cost per finançar renovacions energètiques exhaustives. A diferència dels préstecs tradicionals, aquest préstec només s'ha de tornar quan s'ha venut o transferit l'habitatge, o al cap de 30 anys, i amb un tipus d'interès inferior al de mercat. El finançament públic, tant el Marc financer plurianual com els fons nacionals, hauria de prioritzar les persones amb menys ingressos i les llars vulnerables, que acostumen a viure als edificis amb pitjor rendiment energètic, tal com estableixen l'EED i l'EPBD.

Finalment, la Comissió Europea hauria de revisar amb cura els Plans nacionals de renovació d'edificis per garantir que donen suport explícit a renovacions exhaustives i per fases a les llars amb baixos ingressos, amb pobresa energètica o en situació de vulnerabilitat. Això implica aplicar mesures per evitar el desplaçament de les llars vulnerables i assegurar que tinguin accés a suport financer adaptat - com subvencions o préstecs subvencionats-, combinat amb assessorament tècnic i social gratuït.

Promoure la renovació i el repartiment d'energia a escala de barri en el Paquet d'energia per als ciutadans

El Pla d'acció per a l'energia assequible ha passat per alt, en gran mesura, el paper de la ciutadania i dels edificis. El Paquet d'energia per a als ciutadans ha de situar les persones al centre de la transició energètica i reforçar la coordinació de la renovació, el finançament i el desenvolupament de capacitats a escala de barri. Una perspectiva de barri és clau per abordar l'accessibilitat econòmica i l'eficàcia. Agrupar les renovacions a nivell del barri permet generar economies d'escala en la contractació, la logística i la mà d'obra, i facilita la industrialització dels processos de renovació, com la prefabricació, que pot reduir de manera significativa els costos i els temps d'obra. Un enfocament de barri sòlid, integrat en les polítiques urbanes i socials de la ciutat, també pot reduir les desigualtats. A més, mobilitzant les xarxes comunitàries existents, la perspectiva de barri facilita la coordinació de l'autoconsum col·lectiu, la creació de comunitats energètiques renovables impulsades per la ciutadania i l'intercanvi de recursos com l'energia solar o les bombes de calor.⁵ També cal que existeixin organitzacions de llogaters i de propietaris per evitar desnonaments i desplaçaments.

Per això és positiu que la perspectiva de barri ja sigui un indicador obligatori en els Plans nacionals de renovació d'edificis que els estats membres estan elaborant. Ara, el futur Paquet d'energia per als ciutadans (PEC) ja hauria de donar suport a aquesta perspectiva, que pot fer la renovació més assequible i, alhora, implicar la ciutadania en el procés. Per aconseguir-ho, el PEC hauria d'invertir en capacitats municipals, crear espais de col·laboració (com assemblees ciutadanes pel clima o consells locals) i facilitar que els ciutadans participin activament a través de mecanismes com les finestretes úniques ([Roumet, 2024](#)).

El projecte IGLOO França va ajudar persones sense llar i en exclusió residencial severa durant més d'una dècada, combinant l'accés a l'habitatge amb oportunitats laborals en construcció i renovació.

⁵ Vegeu altres informes d'aquesta sèrie, *Facilitating energy sharing* (Facilitar el repartiment d'energia) <https://eu.boell.org/sites/default/files/2025-04/facilitating-energy-sharing-boosting-participation.pdf>

Referències

Agència Internacional de l'Energia (2024). Developing a Global Energy Efficiency Workforce in the Buildings Sector. Disponible a <https://iea.blob.core.windows.net/assets/a926c3d4-2b46-4d88-a51e-9b53f5a62caf/DevelopingaGlobalEnergyEfficiencyWorkforceintheBuildingsSector.pdf>

Agència Europea del Medi Ambient (2022). Cooling buildings sustainably in Europe: exploring the links between climate change mitigation and adaptation, and their social impacts. Disponible a <https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/cooling-buildings-sustainably-in-europe-exploring-the-links-between-climate-change-mitigation-and-adaptation-and-their-social-impacts>

Ahrendt, D. et al. (2016). Inadequate housing in Europe: costs and consequences. Eurofound. Disponible a https://publications.europa.eu/resource/cellar/5187e545-78ab-11e6-b076-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1

Autoritat Laboral Europea (2025). Labour shortages and surpluses in Europe 2024. Disponible a <https://www.ela.europa.eu/en/publications/labour-shortages-and-surpluses-europe-2024>

Bankert, E. i Milanovska, E. (2025). From stairwells to policy: the hidden force behind building renovations. Disponible a <https://ceenergynews.com/voices/from-stairwells-to-policy-the-hidden-force-behind-building-renovations/>

Buildings Performance Institute Europe (2022a). Putting a stop to energy waste: How building insulation can reduce fossil fuel imports and boost EU energy security. Maig de 2022. Disponible a https://www.bpie.eu/wp-content/uploads/2022/05/Putting-a-stop-to-energy-waste_Final.pdf

Buildings Performance Institute Europe (2022b). Report on the evolution of the European regulatory framework for buildings efficiency. Disponible a https://www.bpie.eu/wp-content/uploads/2022/02/rev6_SPIPA_EU.pdf

Buildings Performance Institute Europe (BPIE) (2024). EU buildings climate tracker 3rd edition. Disponible a https://www.bpie.eu/wp-content/uploads/2024/11/EU-Buildings-Climate-Tracker_ExSum.pdf

Confederació Europea de Sindicats (2022). For an EU Directive on subcontracting and labour intermediation. Disponible a <https://www.etuc.org/en/document/eu-directive-subcontracting-and-labour-intermediation>

Directiva (UE) 2024/1275 del Parlament Europeu i del Consell, de 24 d'abril de 2024, sobre l'eficiència energètica dels edificis (EPBD). Disponible a <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj/eng>

Dorizaz V. et al. (2024). Healthy Buildings Barometer 2024. Buildings Performance Institute Europe, Velux. Disponible a <https://www.bpie.eu/wp-content/uploads/2024/04/Healthy-Buildings-Barometer-2024-final-for-screen-single-pages-20240404-1.pdf>

European Climate Foundation (2022). Building Europe's net-zero future. European Climate Foundation. Disponible a <https://europeanclimate.org/wp-content/uploads/2022/03/ecf-building-emissions-problem-march2022.pdf>

Eurostat (2025a). Dataset: Total population living in a dwelling with a leaking roof, damp walls, floors or foundation, or rot in window frames or floor. Disponible a <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/bookmark/d24f3f86-be69-4bae-85c6-b651726f3062?lang=en&createdAt=2025-11-01T08:48:44Z>

Eurostat (2025b). EU renewable energy for heating and cooling reaches 26%. Disponible a <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20250305-1>

FEANTSA (2025). Reclaiming Vacant Spaces to Tackle Housing and Homelessness Crises in Europe. Disponible a [https://www.feantsa.org/public/user/Resources/2510092_FEANTSA -
_Report Reclaiming vacant spaces WEB spreads.pdf](https://www.feantsa.org/public/user/Resources/2510092_FEANTSA_-_Report_Reclaiming_vacant_spaces_WEB_spreads.pdf)

Housing Europe (2023). The state of housing in Europe 2023. Disponible a https://stateofhousing.eu/The_State_of_Housing_in_the_EU_2025.pdf

Lapillonne, B. i Raji, Z. (2024). Energy efficiency trends in households in the EU. Odyssee-Mure. Novembre de 2024. Disponible a <https://www.odyssee-mure.eu/publications/policy-brief/households-efficiency-trends.html>

Lapillonne, B. i Raji, Z. (2025). Energy efficiency in time of crisis at EU level. Odyssee-Mure. Març de 2025. Disponible a <https://www.odyssee-mure.eu/publications/policy-brief/crisis-impact-eu-energy-efficiency.html>

Roumet, C. (2024). Local management of a systemic transition. Green European Foundation i Heinrich-Böll Stiftung EU. Disponible a <https://eu.boell.org/sites/default/files/2025-04/local-management-of-a-systemic-transition-boosting-participation.pdf>

University of the Built Environment (2025). A guide to prefabrication (and how it's transforming construction). Febrer de 2025. Disponible a <https://www.ube.ac.uk/whats-happening/articles/what-is-prefabrication/>

Zahgheri, P. et al. (2020). Building energy renovation for decarbonisation and Covid-19 recovery. JRC. Disponible a <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC122143>

Sobre les fundacions

Green European Foundation

La Green European Foundation (GEF) és una fundació política d'àmbit europeu que té com a missió contribuir a un espai viu de debat a Europa i fomentar la implicació ciutadana en la política europea. La GEF treballa per donar a conèixer els debats sobre les mesures i la política europees dins i més enllà de la família política dels Verds. La fundació actua com un laboratori d'idees noves i ofereix formació política transfronterera, així com una plataforma de cooperació i d'intercanvi a escala europea.

L'eix de polítiques de la GEF aborda qüestions europees clau en la intersecció entre els àmbits energètic, climàtic, social i econòmic. En darrer terme, el nostre objectiu és plantejar idees i propostes que puguin orientar i impulsar polítiques destinades a una transició verda equitativa i sistèmica.

Heinrich-Böll-Stiftung European Union | Global Dialogue

La Heinrich-Böll-Stiftung és una fundació política alemanya vinculada al Partit Verd alemany. Es dedica principalment a l'educació i la incidència polítiques tant a Alemanya com a l'estranger. Els seus valors fonamentals són l'ecologia i la sostenibilitat, la democràcia i els drets humans, la no-violència i la justícia. En la seva tasca, fa especial èmfasi en la democràcia de gènere, la igualtat de drets de les minories i la participació política i social de les persones migrants. Com a *think tank* de perspectives i idees verdes, forma part d'una xarxa internacional amb 34 oficines arreu del món i col·labora en projectes en més de 60 països.

Agraïments

Aquest informe de política pública forma part d'una sèrie d'informes elaborats per una comunitat de coneixement integrada per una trentena d'experts en polítiques energètiques i socials del sector, les institucions de la UE, la societat civil i *think tanks*. El grup es va reunir diverses vegades al llarg de mig any per debatre com fomentar la participació i la inclusió en la transició energètica. Per redactar els informes, els autors van recórrer a un mètode col·laboratiu: presentaven cada esborrany durant les reunions de la comunitat de coneixement i després es feia un debat aprofundit, en què el grup d'experts aportava idees per avançar en el treball.

Volem donar les gràcies a tots els participants de la comunitat de coneixement pel seu temps i les seves aportacions. El treball d'aquesta comunitat de coneixement ha estat encapçalat per la Green European Foundation en col·laboració amb la Heinrich-Böll-Stiftung European Union | Global Dialogue.

Editors: Matthew Jones (Green European Foundation), Jörg Mühlenhoff (Heinrich-Böll-Stiftung European Union | Global Dialogue) i Taube Van Melkebeke (Green European Foundation).

Correcció lingüística (versió anglesa): Anton Baer (Voxeurop)

Maquetació i disseny: Klär.graphics

Aquest informe de política pública l'ha publicat la Green European Foundation amb el suport econòmic del Parlament Europeu a aquesta fundació. El Parlament Europeu no es fa responsable del contingut d'aquesta publicació. Els punts de vista que s'hi expressen són exclusivament dels autors i col·laboradors i no reflecteixen necessàriament la visió del Parlament Europeu ni de la Green European Foundation.

Publicat amb el suport de la Heinrich-Böll-Stiftung European Union | Global Dialogue. Les anàlisis i visions expressades en aquest informe reflecteixen les opinions dels autors i no representen necessàriament les de la Heinrich-Böll-Stiftung European Union | Global Dialogue.

La traducció al català ha estat realitzada per la Green European Foundation amb el suport de la Fundació Nous Horitzons, i amb el suport financer del Parlament Europeu a la Green European Foundation.